

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада Хмельницького
національного університету
протокол від _____ 20__
№ _____
Голова Вченої ради
_____ М.Є. Скиба

**Освітньо-професійна програма
СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА)**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівень

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 014 Середня освіта

**ПРЕДМЕТНА
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ** 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта/Педагогіка

ВНЕСЕНО

Кафедра теорії і методики фізичного
виховання і спорту

Протокол від _____

Зав. кафедри _____ О. О. Солтик
Підпис Ініціали, прізвище

ПОГОДЖЕНО:

Вчена рада гуманітарно-педагогічного
факультету

Протокол від _____ 2020 р. № _____

Голова Вченої ради _____ Л. Л. Станіславова
Підпис Ініціали, прізвище

Навчально-методичний відділ

Завідувач _____ Л.С. Любохинець
Підпис Ініціали, прізвище

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник проектної групи

_____ О.О. Солтик, к.фіз.вих., доцент
Підпис Ініціали, прізвище, вчений ступінь, звання

Члени проектної групи:

_____ А.А. Ребрина, к.пед.н., доцент
Підпис Ініціали, прізвище, вчений ступінь, звання

_____ О.С. Павлюк, к.пед.н.
Підпис Ініціали, прізвище, вчений ступінь, звання

Освітня програма вводиться у дію

з _____ 20__ р.

Наказ від _____ 20__ № _____

Ректор _____ М. Є. Скиба
Підпис Ініціали, прізвище

I. Зміст і структура освітньої програми зі спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Хмельницький національний університет Гуманітарно-педагогічний факультет Кафедра теорії і методики фізичного виховання і спорту
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Назва кваліфікації	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Фізична культура»)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Фізична культура)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний. Обсяг освітньої програми – 240 кр. ЄКТС, термін навчання – 4 роки.
Наявність акредитації	Акредитовано, строк дії сертифікату до 1 липня 2028 р.
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій – 7 рівень; FQ-EHEA – перший цикл; EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет адреса постійного розміщення освітньої програми	http://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?1=0&r=50
2. Мета освітньої програми	
Формування професійних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, під час професійної діяльності у сфері фізичної культури.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта 014.11 Середня освіта (Фізична культура)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі Освіта / Педагогіка за спеціальністю Середня освіта. Ключові слова: концепція гармонійного рухового та духовного розвитку і формування здорового способу життя, свідомого ставлення людини до свого здоров'я; поняття факторів здоров'я, які поєднують заняття фізичною культурою, психологічну задоволеність, творчу самореалізацію; принципи освоєння рухових дій та розвитку рухових (фізичних) якостей. Акцент на здатності організувати і здійснювати навчально-виховний процес з фізичної культури у загальноосвітній школі
Особливості програми	Забезпечення індивідуальної траєкторії фахової підготовки вчителя фізичної культури. Вимагає спеціальної педагогічної практики у ЗНЗ
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Основна (базова) середня школа та заклади позашкільної освіти учнівської молоді. Відповідно за Державною класифікацією професій ДК 003 : 2010
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня

	вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності; спостереження, опитування, тестування та вимірювання у фізичній культурі; словесні, наочні та практичні методи фізичного виховання; технології організації та проведення фізкультурно-оздоровчих та рекреаційних заходів; надання долікарської допомоги; інформаційно-комунікаційні технології..
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 4-и бальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «незараховано») системами та шкалою ЄКТС. Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, графічна або творча робота, есе, портфоліо, творчий звіт тощо.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук та педагогіки, фізичного виховання і спорту, фізіології, біомеханіки, морфології і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо. ЗК 2. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 3. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання. ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології . ЗК 6. Здатність до самовдосконалення та саморозвитку. ЗК 7. Здатність вільно спілкуватися державною мовою (усно та письмово). ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності. ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності. ЗК 10. Здатність розуміти стратегію сталого розвитку людства. ЗК 11. Здатність освоювати та вдосконалювати рухові уміння і навички з різних видів рухової активності та підтримувати загальний рівень фізичної активності і здоров'я.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	ФК1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури. ФК2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні. ФК3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання. ФК4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання. ФК5 Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і

	<p>самостійної розробки методик і технологій для інтегрального гармонійного розвитку людини.</p> <p>ФК6. Здатність до аналізу, систематизації та оцінювання педагогічного досвіду, здатність до розробки методики та технологій для розвитку рухових умінь і навичок та фізичних (рухових) якостей) на основі розуміння і застосування положень фізіології, морфології, біохімії, біомеханіки.</p> <p>ФК7. Здатність оволодівати базовими і новими видами фізкультурної діяльності.</p> <p>ФК8. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>ФК9. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей.</p> <p>ФК10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.</p> <p>ФК11. Здатність самостійно проводити заняття в шкільній секції спортивного напрямку, здійснювати профілактику травматизму.</p> <p>ФК12. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.</p> <p>ФК13. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан учнів, адекватно вибирати засоби і методи рухової діяльності для корекції стану учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.</p> <p>ФК14. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.</p> <p>ФК15. Здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах учнівської молоді (зі спортивного туризму й орієнтування), літніх дитячих оздоровчих таборих.</p> <p>ФК16. Здатність здійснювати реабілітаційні заходи з метою відновлення функцій організму, досягнення нормального рівня здоров'я, оптимального фізичного стану та кондиції осіб різного віку (зокрема учнів спеціальних медичних груп) з порушеннями різної нозології.</p> <p>Компетентності, визначені освітньою програмою:</p> <p>ФК17. Здатність ефективно, з оптимальними ресурсними витратами виконувати професійні дії, спрямовані на розв'язання комплексних навчальних, оздоровчих і виховних завдань у заданих умовах професійної діяльності впродовж певного часу.</p>
--	---

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН1. Знає та вміє застосовувати на практиці основні положення фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок людей різних вікових груп, володіє засобами інтегрального гармонійного (розумового, духовного і фізичного) розвитку людини.
- ПРН2. Усвідомлює витoki і еволюцію формування теорії спортивного тренування, медико-біологічні та психологічні основи і технологію фізичного виховання представників різних вікових груп, санітарно-гігієнічні основи діяльності у сфері фізичної культури і спорту
- ПРН3. Знає, як застосовувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури.
- ПРН4. Володіє актуальними технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини.
- ПРН5. Знає закони і принципи розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності.
- ПРН6. Знає основні теоретичні положення в галузі фізичної культури.

ПРН7. Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичного виховання та спорту.

ПРН8. Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; володіє основними методами захисту персоналу та населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих.

ПРН9. Знає закономірності розвитку фізичних якостей в різних видах рухової активності.

ПРН10. Знає біологічні, соціальні, психологічні та інші чинники збереження здоров'я.

ПРН11. Знає біологічні, соціальні, психологічні, духовні чинники, що обумовлюють значущість професії фахівця в галузі фізичного виховання та спорту.

ПРН12. Знає основні закони природничо-наукових дисциплін у професійній діяльності, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.

ПРН13. Вміє проводити дослідження на відповідному рівні, здійснювати пошук, обробку та аналізу інформації з різних джерел., вчитися і оволодівати сучасними знаннями для їх подальшої реалізації в практиці.

ПРН14. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.

ПРН15. Володіє педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і вміє самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПРН16. Володіє руховими уміньми і навичками в обраному виді спорту на рівні кваліфікованого спортсмена.

ПРН17. Володіє руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; вдосконалює руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок в інших видах спорту.

ПРН18. Вміє розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.

ПРН19. Вміє розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в сфері дитячо-юнацького спорту та зі спортсменами масових розрядів.

ПРН20. Здатний складати планувальну і звітну документацію, організовувати та проводити масові фізкультурні заходи та спортивні змагання.

ПРН21. Вміє практично використовувати документи державних і громадських органів управління у сфері фізичної культури.

ПРН22. Здатний здійснювати організацію діяльності населення з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема, зі спортивного туризму й орієнтування за топографічними картами та іншими засобами навігації.

ПРН23. Володіє прийомами спілкування і вміє використовувати їх при роботі з колективом займаються і кожним індивідуумом.

ПРН24. Володіє прийомами формування через засоби масової інформації, інформаційні та рекламні агентства громадської думки про фізичну культуру як частини загальної культури і факторі забезпечення здоров'я;

ПРН25. Здатний з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками;

ПРН26. Організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях);

ПРН27. Здатний розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН28. Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

ПРН29. Здатний аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів, розуміння концепції сталого розвитку людства.

ПРН30. Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх

учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.

Програмні результати, визначені освітньою програмою:

ПРН31. Уміє ефективно вирішувати комплексні освітні, оздоровчі і виховні завдання у змінних умовах професійної діяльності.

ПРН32. Спроможний здійснювати професійну діяльність з оптимальними ресурсними витратами організму.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення реалізації освітньої програми відповідає Ліцензійним умовам: 89,12 % ПВС мають науковий ступінь, вчене звання 16,40% ПВС мають науковий ступінь доктора наук, вчене звання професора
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальний корпус фізичного виховання, у тому числі: 1. манеж спортивного комплексу 2. зал боротьби 3. тренажерний зал 4. тренажерний зал Навчальний корпус № 4 5. спортивний зал навчального Гуртожиток №3 6. зал важкої атлетики 7. зал аеробіки 8. зал фізичної реабілітації Спортивно-екологічний комплекс 9. спортивний зал Гуртожиток №4 10. спортивний зал 11. спортивний зал Гуртожиток №5 12. спортивний зал Загальна кількість робочих місць з персональними комп'ютерами в ХНУ – 448. Лекційні аудиторії обладнані мультимедійним обладнанням. Усі лабораторії університету в достатній мірі забезпечені обладнанням, приладами, інструментами та матеріалами відповідно до вимог робочих навчальних планів і програм навчальних дисциплін. Обласний центр фізичного виховання учнівської молоді 13. гімнастичний зал ОЦФВУМ 14. плавальний басейн ОЦФВУМ
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	- Офіційний сайт ХНУ; - модульне середовище для навчання Moodle; - навчальні і робочі навчальні плани; - навчальні і навчально-методичні посібники - конспекти лекцій - методичні вказівки.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, Національний університет фізичної культури і спорту України.
Міжнародна кредитна мобільність	Технологічно-природничий університет у м. Бидгощ (Польща) (Угода про співпрацю)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не здійснюється

II. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми

Шифр КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю	Семестр
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				
Дисципліни загальної підготовки (ОЗП)				
ОЗП.01	Безпека життєдіяльності людини	3	залік	5
ОЗП.02	Анатомія людини	5	іспит	1
ОЗП.03	Біохімія	3	залік	2
ОЗП.04	Біомеханіка	4	залік	7
ОЗП.05	Фізіологія людини	7	іспит	2, 3
ОЗП.06	Педагогіка	4	іспит	4
ОЗП.07	Психологія	4	іспит	3
Дисципліни професійної підготовки (ОПП)				
ОПП.01	Професійна майстерність вчителя фізичної культури	5	іспит	8
ОПП.02	Біологія	3	залік	1
ОПП.03	Вступ до фаху	3	залік	1
ОПП.04	Теорія і методика фізичного виховання	4	залік	3
ОПП.05	Теорія і методика викладання фізичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах	5	іспит, КР	4,5
ОПП.06	Інформаційні технології у фізичній культурі і спорті	4	іспит	6
ОПП.07	Гімнастика з методикою викладання	10	залік, іспит	2, 4
ОПП.08	Легка атлетика з методикою викладання	8	залік, іспит	1, 3
ОПП.09	Організація і методика спортивно-масової роботи у загальноосвітніх навчальних закладах	5	іспит	7
ОПП.10	Психологія фізичного виховання і спорту	5	іспит	7
ОПП.11	Фізіологія рухової активності	5	іспит	5
ОПП.12	Спортивні ігри та методика їх викладання	15	залік, іспит	1,2,6
ОПП.13	Основи науково-дослідної роботи у галузі освіти	3	залік	3
ОПП.14	Долікарська медична допомога у невідкладних станах	4	залік	6
ОПП.15	Педагогіка фізичної культури	5	іспит	8
ОПП.16	Гігієна фізичного виховання, спорту та основи раціонального харчування	4	іспит	1
ОПП.17	Масаж загальний і самомасаж	4	залік	6
ОПП.18	Історія фізичної культури	4	іспит	1
ОПП.19	Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності	5	іспит	5
ОПП.20	Плавання та методика викладання	4	іспит	2
ОПП.21	Педагогічна ознайомчо-фахова практика	3	залік	6
ОПП.22	Іноземна мова	5	залік	1, 2
ОПП.23	Теорія здоров'я та здорового способу життя	4	іспит	2
ОПП.24	Психологія здоров'я та здорового способу життя	4	іспит	5
ОПП.25	Методика навчання основ здоров'я	4	іспит	3
ОПП.26	Діагностика і моніторинг стану здоров'я	5	іспит	4
ОПП.27	Сучасні оздоровчі системи	5	іспит, КР	6, 7
ОПП.28	Практика з зимових видів рухової активності	3	Диф. залік	2
ОПП.29	Практика з літніх видів рухової активності	3	Диф. залік	4

ОПШ.30	Педагогічна практика	7	залік	8
	Атестаційний іспит	2	іспит	8
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180		
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ*				
	Вибіркові дисципліни 3-го семестру	8	залік	3
	Вибіркові дисципліни 4-го семестру	12	залік	4
	Вибіркові дисципліни 5-го семестру	8	залік	5
	Вибіркові дисципліни 6-го семестру	8	залік	6
	Вибіркові дисципліни 7-го семестру	16	залік	7
	Вибіркові дисципліни 8-го семестру	8	залік	8
Загальний обсяг вибірових компонент		60		
Загальний обсяг освітньої програми		240		

III. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура) здійснюється у формі іспиту: атестаційного іспиту з дисциплін професійної і практичної підготовки та завершується видачею диплома встановленого зразка про присудження особі ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації Бакалавр фізичної культури і спорту. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

IV. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (далі - СВЗЯ) в Університеті відповідає вимогам Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту» (2014) та статті 41 Закону України «Про освіту» (2017). Створена СВЗЯ функціонує на п'яти організаційних рівнях відповідно до розроблених нормативних документів, що розміщені на сайті Університету: <http://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?r=700&p=100>.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти містить:

- 1) стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- 2) систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- 3) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 4) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 5) оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- 6) оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- 7) оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- 8) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- 9) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 10) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- 11) створення у закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- 12) інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами.

V. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (Додаток А)

VI. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентам освітньої програми (Додаток Б)

Використані джерела:

1. Проект Стандарту вищої освіти за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. Методичні рекомендації до розроблення освітніх програм підготовки фахівців різних рівнів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті / В.І. Бегняк, Л.С. Любохинець. – Хмельницький: ХНУ, 2018. – 31 с.

